

Liiklusseaduse järgi on ka krossi-, enduro- vm mootorratas mootorsõiduk, olenemata sellest, kas sõiduk on kantud ARK registrisse või mitte. Aga ma püüan asjusse pisut läbi meil kehtivate seaduste selgust tuua:

LIIKLUSSEADUS

§ 2. Mõisted

Käesoleva seaduse tähenduses:

35) maastik on maa-ala, mis ei ole teeseaduse mõistes tee ja mis ei ole ette nähtud mootorsõiduki, trammi ega raudteesõiduki liiklemiseks;

Vaieldamatult ei ole metsarajad, rannaluided, mere veepiir jms mootorsõidukite liiklemiseks lubatud kohad...

39) mootorratas on külghaagisega või külghaagiseta kaherattaline mootorsõiduk.

Mootorrattaks loetakse ka sümmeetrilise rataste asetusega kolmerattalist mootorsõidukit, mille sisepõlemismootori töömaht on üle 50 kuupsentimeetri või valmistajakiirus ületab 45 kilomeetrit tunnis, ning neljarattalist mootorsõidukit, mille tühimag ei ületa 400 kilogrammi ja kuni 550 kilogrammi sõidukil, mis on ette nähtud kaubaveoks ning mille suurim kasulik võimsus ei ületa 15 kilovatti. Neljarattalise elektrisõiduki korral ei arvestata akude massi tühimagi hulka;

40) mootorsõiduk on mootori jõul liikuv sõiduk. Mootorsõidukiks ei loeta mootoriga jalgratast, pisimopeedi, maastikusõidukit, trammi ega sõidukit, mille valmistajakiirus on alla kuue kilomeetri tunnis.

§ 45. Sõiduki asukoht sõites

(13) Sõidukiga ei tohi sõita haljasalale või sellel sõidukite liiklemise tagajärjel kujunenud pinnasteele või väljaspool teed kohtades, mis ei ole ette nähtud mootorsõidukite liikluseks ilma maaomaniku või -valdaja loata.

LOODUSKAITSESEADUS

Võrreldes Liiklusseadusega on Looduskaitseseaduse nõuded vägagi konkreetselt paika pandud ja ka sellest tulenevad karistused suuremad, nt rannal, luidetel, kaitsealal kihutamise eest on ette nähtud kuni 300 trahviühiku suurune karistus, mis on 1200 eurot. Lisaks saab välja mõista tekitatud kahju, mis on olnud pretsedentide põhjal märkimisväärne. See on juba kohtuasi, sest rahalised nõuded käivad läbi kohtu.

§ 4. Kaitstavad loodusobjektid

(1) Kaitstavad loodusobjektid on:

1) kaitsealad;

2) hoiualad;

- 3) kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid;
- 4) püsielupaigad;
- 5) kaitstavad looduse üksikobjektid;
- 6) kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid.

(2) Kaitseala on inimtegevusest puutumatuna hoitav või erinõuete kohaselt kasutatav ala, kus säilitatakse, kaitstakse, taastatakse, uuritakse või tutvustatakse loodust. Kaitsealad on:

- 1) rahvuspargid;
- 2) looduskaitsealad;

3) maastikukaitsealad.

Siinkohal juhiksin tähelepanu, et kaitsealale sattumine võib juhtuda nii, et seal liikuja ei teagi seda, kuna kõikidele suva kohast ligipääsudele ei ole võimalik vastavaid juhiseid ja silte paigaldada, sellest allpool ühe Riigikohtu lahendi põhjal ka selgitus.

§ 28. Maastikukaitseala (looduspark)

- (1) Maastikukaitseala on kaitseala maastiku säilitamiseks, kaitsmiseks, uurimiseks, tutvustamiseks ja kasutamise reguleerimiseks.
- (2) Maastikukaitseala eritüübid on park, arboreetum ja puistu.
- (3) Maastikukaitseala võimalikud vööndid on sihtkaitsevöönd ja piiranguvöönd.

Selgitus: Nt võib olla maastikukaitseala sees sihtkaitse- või piiranguvöönd, millel kasvavad haruldased taimed, nt siinsamas on Rannamõisa MK, millel on riiklik jumalakäpa kaitseala. Seal lõppeks püüd krossi sõita üsnagi nukralt- seda just kahjunõude osas.

§ 34. Ranna ja kalda kaitse eesmärk

Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

§ 35. Ranna ja kalda kasutamise kitsendused

- (1) Rannal või kaldal on:
 - 1) ranna või kalda piiranguvöönd;
 - 2) ranna või kalda ehituskeeluvöönd;

3) ranna või kalda veekaitsevöönd. (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vööndite laiuse arvestamise lähtejoon on põhikaardile kantud veekogu piir (tavaline veepiir).

§ 37. Ranna ja kalda piiranguvöönd

(1) Ranna või kalda piiranguvööndi laius on:

1) Läänemere, Peipsi järve, Lämmijärve, Pihkva järve ja Võrtsjärve rannal 200 meetrit;

2) üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 100 meetrit;

[RT I 2007, 25, 131 - jõust. 01.04.2007]

3) allikal ning kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 50 meetrit.

[RT I 2007, 25, 131 - jõust. 01.04.2007]

(2) Ranna ja kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ja puhketingimuste säilitamine.

(3) Ranna või kalda piiranguvööndis on keelatud:

6) mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusalal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks, pilliroo varumiseks ja adru kogumiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

Selgitus: Looduskaitseseaduses on terminina kasutusel just „sõitmine“, mitte „liiklemine“, sest metsas, mereäärel ei osaleta liikluses. Seega ei saa ka selle taha pugada, et nagu poleks liigeldud.

§ 71. Kaitstava loodusobjekti kaitsenõuete rikkumine

(1) Kaitstava loodusobjekti kasutamise- või kaitsenõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

§ 74. Ranna ja kalda kasutamise ja kaitse nõuete rikkumine

(1) Ranna või kalda kasutamise või kaitse nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

Üks minu keiss on lõppenud Riigikohtus, nimelt väitis luidetel sõitja, et kuna silte, liikluskorraldusvahendeid jms polnud, ei saa teda karistada. Minu protokollis kaebas ta edasi Maakohtusse ja sealt liikus asi Riigikohtuni. Riigikohus jõudis seisukohale, et iga puu külge ogarale inimesele ei pea silte naelutama ja selle põhjal on ka edasised otsused sarnastes keissides vastavalt Riigikohtu otsusele. Sarnane otsus on varem tehtud ka Ringkonnakohtus, kus Tānavjärve ääres krossi sõideti ja Keskkonnainspeksioon selle eest sõitjat karistas. Riigikohtu otsus pani asjad korrektselt paika:

14. Vaatamata käesoleva otsuse eelnevas osas märgitule nõustub kriminaalkolleegium maakohtu järeldusega, mille kohaselt pani menetluslune isik talle etteheidetava väärteo toime sellega, et ta sõitis ja parkis auto 47 meetri kaugusele veepiirist alale, mis pole mootorsõidukiga liiklemiseks määratud, s.t teelt väljapoole jäävale maatükile. Õige on kohtu seisukoht, et sellise käitumisega rikkus xxxxx LKS § 37 lg 3 p-s 6 sisalduvat keeldu ja realiseeris LKS § 74 lg 1 objektiivsed tunnused. Need asjaolud luges maakohus tõendatuks Maa-ameti kaardiserveri andmete väljatrüki, sündmuskohal tehtud fotode, menetlusluse isiku ja tunnistajate ütlustega. Väärteoasja toimikus olevad fotod kinnitavad maakohtu veendumust, et koht, kuhu menetluslune isik sõitis ja auto jättis, on tee kõrvale jääv ala, mis pole mootorsõidukiga liiklemiseks ette nähtud.

15. Kriminaalkolleegium on varasemalt tõdenud, et näiteks keeld sõita järveluidetele on ilmne ja üldarusaadav ning mootorsõiduki juht peab tundma muuhulgas liiklusalast regulatsiooni ja teadma seda, et sõidukid ei või üldjuhul sõita, peatuda ega parkida väljaspool teed kohtades, mis pole ette nähtud mootorsõidukitele liikluseks (vt Riigikohtu kriminaalkolleegiumi 10. oktoobri 2005. a otsus asjas nr 3-1-1-92-05, p 8). Sarnane põhimõte on laiendatav ka käesolevale väärteoasjale, sest taimestiku ja liivaga kaetud alale sõitmine rikub kahtlusteta LKS § 37 lg 3 p-st 6 tulenevat keeldu. Eelkirjeldatud viisil käitudes pani menetluslune isik väärteo toime kaudse tahtlusega. Sõites ja parkides veepiirist 47 meetri kaugusele jäävasse kohta, mis pole mõeldud mootorsõidukiga liiklemiseks, pidi xxxxx võimalikuks pidama, et rikub ranna kasutamise ja kaitse nõudeid ning seda möönda, kuid suhtus oma teo tagajärgedesse ükskõikselt. Nendel põhjustel pole kassaatori taotlus väärteomenetluse lõpetamiseks VTMS § 29 lg 1 p 1 alusel põhjendatud.